



## مجموعه تنقیحی

# قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت

## چاپ پنجم (ویرایش چهارم)

### مشمول بر:

قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت؛

قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱)؛

قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)؛

سایر قوانین مرتبط؛

واژه‌نامه تفصیلی؛

زیرنویس‌های توضیحی و تنقیحی؛

و ...

معاونت حقوقی ریاست جمهوری

معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

تیر ماه ۱۳۹۸

## شناسنامه کتاب

عنوان کتاب: مجموعه تنقیمی قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت

تهیه و تنظیم: امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

ناشر: معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری

لیتوگرافی و چاپ: اداره چاپ و انتشار

چاپ پنجم (ویرایش چهارم): تیر ماه ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۲۷۰۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۰۴-۵۷-۴

### همکاران

تدوین و تنقیح	مهناز کرد ناییج - سمیه باقری طاهری اول
مشاور	فاطمه منتصر اسدی - دکتر ولی رستمی
واژه‌نامه	مهناز کرد ناییج - سکینه قنبری - فاطمه امسانی - سمیه باقری طاهری اول
آماده‌سازی	معصومه زارعی
لیتوگرافی و چاپ	علی ابراهیمی‌دهشتیری - سعید پامی - داود محمودی
زیر نظر	مهدی مهدی‌زاده

تمامی حقوق مادی و معنوی این اثر برای معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

معاونت حقوقی ریاست جمهوری محفوظ است.

## فیفا

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

**عنوان قرارداد:** ایران، قوانین و احکام

.Iran. Laws, etc

**عنوان و نام پدیدآور:** مجموعه تنقیحی قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت / تهیه و تنظیم: امور

تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات [ معاونت حقوقی ریاست جمهوری ]؛ تدوین و تنقیح: مهناز کرد

ناییج، سمیه باقری طاهری اول؛ زیرنظر: مهدی مهدی‌زاده.

**مشخصات نشر:** تهران: ریاست جمهوری، معاونت حقوقی، معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات،

اداره چاپ و انتشار، ۱۳۹۸

**مشخصات ظاهری:** ۱۷۳ ص.

**شابک:** ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۰۴-۵۷-۴

قیمت: ۲۷۰۰۰۰ ریال

**وضعیت فهرست‌نویسی:** فیفا

**موضوع:** مالیه عمومی - قوانین و مقررات - ایران

**موضوع:** Finance, Public-Law and legislation- Iran

**شناسه افزوده:** ایران. ریاست جمهوری. معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات. اداره

چاپ و انتشار

**شناسه افزوده:** ایران. ریاست جمهوری. معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات.

**رده بندی کنگره:** KMH۳۵۲۶

**رده بندی دیویی:** ۳۴۳/۵۵۰۳

**شماره کتابشناسی ملی:** ۵۷۴۹۲۳۳

%% %% %% %% %% %% %% %% %% %% %% %% %% %% %% %%

**اداره چاپ و انتشار معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات**

**نشانی:** تهران- فیابان ولی‌عصر (عج) - قبل از چهار راه جمهوری اسلامی شماره ۱۱۵۸

**کدپستی:** ۱۳۱۶۷۶۷۱۴۵۱ **دورنگار:** ۰۷۷۶۴۹۲۷۰۷ - ۰۸۲۱۹۸۲۱ **تلفن:** ۰۸۲۷۶۴۹۲۷۰۸ - ۰۸۲۱۹۸۲۱ +

**پست الکترونیک:** law@iripo.ir **پایگاه اینترنتی:** www.dotic.ir

## پیشگفتار

قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت از جمله قوانین بنیادین کشور در حوزه تعیین تکالیف مالی می‌باشد که در تاریخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ به تصویب کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی رسید تا از تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ به مدت چهار سال به صورت آزمایشی اجرا شود. به موجب این قانون بسیاری از قوانین و مقررات ناظر بر امور مالی دولت، از جمله قانون محاسبات عمومی، قانون برنامه و بودجه، قوانین برنامه‌های پنج‌ساله و ... اصلاح و یا موادی به آن‌ها الحاق شده است. موارد اصلاحی و یا الحاقی، نوعاً مواردی بوده که معمولاً در قوانین بودجه سالیانه کل کشور مقرر و پیش‌بینی می‌شده است بنابراین با چند سال تصویب تکراری آن‌ها موارد مزبور به‌طور آزمایشی برای یک دوره چهارساله به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید که این امر خود نکته مثبتی بود تا حداقل برای چهار سال از تصویب قوانین و مقررات تکراری، پیشگیری شود.

قانون فوق به موجب ماده ۱۵۶ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۳/۶/۱۱ برای دوره اجرای برنامه چهارم (۱۳۸۸-۱۳۸۴) و سپس مطابق «جزء الف بند ۹» قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور مصوب ۱۳۸۸/۱۲/۲۴ با تمامی تغییرات، الحاقیه‌ها و اصلاحیه‌های آن در سال ۱۳۸۹ و پس از آن به موجب ماده ۲۲۴ قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵ با اصلاحات و الحاقات برای دوره برنامه پنجم تنفیذ شد و در نهایت به موجب ماده ۱۲۲ قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۱۴ برای دوره برنامه ششم (۱۳۹۶-۱۴۰۰) تنفیذ گردیده است.

با توجه به اینکه این قانون، مورد رجوع مکرر مسؤولان اجرایی، مالی، ذی‌حسابان... و همچنین کارشناسان حقوقی دستگاه‌های اجرایی می‌باشد، معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات معاونت حقوقی رییس‌جمهور در راستای انجام وظایف خود، قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت را ابتدا در سال ۱۳۸۱ و پس از آن، قانون مذکور را به همراه قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱) مصوب ۱۳۸۴/۵/۱۵ و برخی از مقررات مربوط در قالب چاپ دوم در سال ۱۳۸۵ منتشر کرد و چاپ سوم مجموعه قانون فوق‌الذکر هم مشتمل بر قانون تنظیم با اصلاحات و الحاقات بعدی همراه با موادی از قانون برنامه پنجم توسعه و آیین‌نامه‌ها و تصویب‌نامه‌های مرتبط مصوب هیأت‌وزیران و زیرنویس‌های راهنما در سال ۱۳۹۰ منتشر گردید. با ابلاغ قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ مجلس شورای اسلامی، باتوجه به نیاز و درخواست‌های مکرر مسؤولان دستگاه‌های اجرایی برای دسترسی سریع و آسان به مفاد قانون فوق و اصلاحات و الحاقات بعدی آن، این معاونت چاپ چهارم این اثر را در سال ۱۳۹۵ با افزودن قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ و مواد مرتبط از قانون برنامه پنجم توسعه مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵ منتشر کرد.

و اینک چاپ پنجم (ویرایش چهارم) این مجموعه، مشتمل بر متن تنقیح شده قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷، قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱) مصوب ۱۳۸۴/۸/۱۵ و قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ با رعایت و اعمال نکات کلی ذیل تقدیم علاقه‌مندان می‌شود.<sup>(۱)</sup>

۱- در این مجموعه کلیه اصلاحات و الحاقات که بر اساس قوانین مختلف، به‌ویژه قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰-۱۳۹۶)، قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور و قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور، نسبت به مواد قانون انجام شده در متن مواد و یا تبصره‌ها و بندهای مربوط اعمال شده و در صورت لزوم، مستند آن نیز در زیرنویس مجموعه لحاظ شده است.

۲- در صورت لغو یا نسخ هر یک از مواد، علاوه بر ارایه مستند لازم، متن مواد لغو یا نسخ شده برای اطلاع علاقه‌مندان در زیرنویس درج گردیده است.

۳- متن مواد قوانینی که در قانون تنظیم و الحاقیه‌های آن ذکر شده با لحاظ آخرین اصلاحات و الحاقات در زیرنویس‌ها لحاظ گردیده است.

۴- واژه‌نامه تفصیلی هر سه قانون اصلی مندرج در مجموعه، در انتهای کتاب درج شده است تا از این طریق دسترسی به موضوع مورد نظر، به‌سرعت امکان‌پذیر باشد.

۵- در مواردی که بیان نظر تنقیحی یا توضیحی ضرورت داشته، نظر مذکور با درج نشان معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات (تذکره) در پاورقی آمده است.

امید است مجموعه حاضر، مورد استفاده بایسته مسئولان و کارشناسان دستگاه‌های اجرایی، حقوقدانان و مردم شریف کشورمان قرار گیرد و در مسیر رشد و توسعه اقتصادی کشور مؤثر واقع شود. از تمامی مخاطبان این اثر، استدعا دارد با ارایه نظرات، راهنمایی‌ها و پیشنهادهای خویش ما را در ارتقای کیفی این مجموعه راهنما و یاور باشند.<sup>(۲)</sup>

## لعیا جنیدی

### معاون حقوقی رییس جمهور

۱ - قوانین مذکور در سامانه قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران نیز قابل ملاحظه است؛ این سامانه علاوه‌بر سایت اینترنتی دولت برای دستگاه‌های اجرایی، از طریق نشانی [www.qavanin.ir](http://www.qavanin.ir) قابل دسترسی برای عموم مردم و علاقه‌مندان می‌باشد.

۲ - نظر، انتقاد و پیشنهاد خود را به نشانی: تهران، خیابان ولی‌عصر(عج)، قبل از تقاطع جمهوری اسلامی، شماره ۱۱۵۸ معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات - کدپستی ۱۳۱۶۷۶۷۴۵۱ یا نشانی اینترنتی [law@iripo.ir](mailto:law@iripo.ir) ارسال فرمایید. در ضمن دورنگار ۰۰۹۸-۲۱-۶۶۴۹۲۷۰۷-۰۰۹۸ و تلفن ۰۰۹۸-۲۱-۶۴۴۵۵۱۱ نیز آماده دریافت و استماع نظرات مخاطبان و صاحب‌نظران می‌باشد.



فهرست سیاست‌های کلی، قوانین، مقررات و آراء (مندرج در زیرنویس‌ها)

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحه
<b>سیاست‌های کلی</b>			
۱.	سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه	۱۳۹۴/۴/۹	۱۵۹
<b>قوانین</b>			
۱.	از قانون ثبت اسناد و املاک با اصلاحات بعدی	۱۳۱۰/۱۲/۲۶	۶۸-۸۶
۲.	از قانون تأمین اعتبارات عمرانی و عمومی	۱۳۴۳/۹/۸	۳۶
۳.	از قانون برنامه و بودجه کشور	۱۳۵۱/۱۲/۱۰	۱۳۶-۱۳۲-۶۴
۴.	از قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفتریاران	۱۳۵۴/۴/۲۵	۴۴
۵.	لایحه قانونی بودجه سال ۱۳۵۸	۱۳۵۸/۵/۲۵	۱۲۲
۶.	از قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۱۳۵۸/۹/۱۲	<b>71-75-96-104-169</b>
۷.	از قانون توزیع عادلانه آب	۱۳۶۱/۱۲/۱۶	<b>54</b>
۸.	از قانون عملیات بانکی بدون ربا	۱۳۶۲/۶/۸	۱۲
۹.	از قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه	۱۳۶۳/۱۰/۲	۱۷۲
۱۰.	از قانون محاسبات عمومی کشور	۱۳۶۶/۶/۱	<b>10-57-59-68-79-82-98-106-124-125-136-141</b>
۱۱.	از قانون مالیات‌های مستقیم با اصلاحات بعدی	۱۳۶۶/۱۲/۳	۱۷۲
۱۲.	از قانون کار	۱۳۶۹/۸/۲۹	۱۹
۱۳.	از قانون نحوه انجام امور مالی و معاملاتی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی	۱۳۶۹/۱۰/۱۸	۸۰
۱۴.	از قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت	۱۳۷۰/۶/۱۳	۱۵
۱۵.	از قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش در استان‌ها، شهرستان‌ها و مناطق کشور	۱۳۷۲/۱۰/۲۶	<b>21-110</b>
۱۶.	از قانون بیمه همگانی خدمات درمانی کشور	۱۳۷۳/۸/۳	۳۰
۱۷.	از قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین	۱۳۷۳/۱۲/۲۸	<b>18-20-22-25-33-34-38-39-41-46-47-49-77-87-</b>

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحه
۱۸.	از قانون تسهیلات استخدامی و اجتماعی جانبازان انقلاب اسلامی	۱۳۷۴/۳/۳۱	۱۵
۱۹.	از قانون پرداخت پاداش پایان خدمت و بخشی از هزینه‌های ضروری به کارکنان دولت	۱۳۷۵/۲/۲۶	۴۲
۲۰.	از قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده)	۱۳۷۵/۳/۲	<b>12-25-32</b>
۲۱.	قانون لغو موارد مصرف قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین	۱۳۷۶/۹/۲۳	۱۹
۲۲.	از قانون نحوه تأمین بودجه سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران	۱۳۷۸/۲/۱۲	۶۳
۲۳.	از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران	۱۳۷۹/۱/۱۷	<b>11-73-99-109-153</b>
۲۴.	از قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب (در امور مدنی)	۱۳۷۹/۱/۲۱	۳۴
۲۵.	از قانون بودجه سال ۱۳۸۰ کل کشور	۱۳۷۹/۱۲/۲	۴۴
۲۶.	قانون اصلاح مواد (۶۳) و (۶۴) قانون محاسبات عمومی کشور	۱۳۷۹/۱۲/۱۵	۱۳۶
۲۷.	قانون استفساریه ماده ۱۰۳ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰ و بند (ج) ماده ۷۱ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران	۱۳۸۱/۵/۲	۸۰
۲۸.	از قانون تأسیس و نحوه اداره کتابخانه‌های عمومی کشور	۱۳۸۲/۱۲/۱۷	۱۶۵
۲۹.	قانون استفساریه ماده ۸۸ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰	۱۳۸۳/۴/۲۳	۷۰
۳۰.	از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران	۱۳۸۳/۶/۱۱	<b>84-89-93-105-112</b>
۳۱.	قانون استفساریه ماده (۵۸) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۴»	۱۳۸۵/۳/۹	<b>109</b>
۳۲.	از قانون مدیریت خدمات کشوری	۱۳۸۶/۷/۸	<b>14-65-101-124</b>
۳۳.	از قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی	۱۳۸۶/۱۱/۸	<b>11-125-139</b>
۳۴.	از قانون مالیات بر ارزش افزوده	۱۳۸۷/۲/۱۷	<b>28-36-37-43-50-60-61-62-119-121-166</b>
۳۵.	از قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن با اصلاحات بعدی	۱۳۸۷/۲/۲۵	۱۲۸
۳۶.	از قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور	۱۳۸۷/۲/۳۱	۱۷
۳۷.	قانون اصلاح ماده ۵ قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران	۱۳۸۸/۱/۲۳	۹۳
۳۸.	از قانون هدفمند کردن یارانه‌ها	۱۳۸۸/۱۰/۱۵	۱۱۵
۳۹.	از قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور	۱۳۸۸/۱۲/۲۴	۱۷۱

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحه
۴۰	از قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی	۱۳۸۹/۴/۲۳	40-149
۴۱	از قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران	۱۳۸۹/۱۰/۱۵	۱۳۶
۴۲	از قانون امور گمرکی	۱۳۹۰/۸/۲۲	44-62
۴۳	از قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار	۱۳۹۰/۱۱/۱۶	۱۱۶
۴۴	از قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت	۱۳۹۱/۲/۱۹	۸۹
۴۵	از قانون بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور	۱۳۹۱/۲/۳۱	۱۷۱
۴۶	از قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران با اصلاحات بعدی	۱۳۹۱/۱۰/۲	102-106-154-156-163-164
۴۷	از قانون تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهادکشاورزی	۱۳۹۱/۱۱/۲۴	۱۴۸
۴۸	از قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور	۱۳۹۳/۱۲/۶	۱۲۳
۴۹	از قانون مجازات اسلامی	۱۳۹۳/۲/۱	19-20
۵۰	از قانون جامع حدنگار (کاداستر) کشور	۱۳۹۳/۱۱/۱۲	۴۵
۵۱	از قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۱۳۹۴/۲/۱	16-40-88
۵۲	قانون ممنوعیت به‌کارگیری بازنشستگان	۱۳۹۵/۲/۲۰	۱۰۱
۵۳	از قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه	۱۳۹۵/۲/۲۰	۱۴۶
۵۴	از قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	۱۳۹۵/۱۱/۱۰	29-35-47-79-95-97-102-117-129-132-140-143-145-147-150-151-155-170
۵۵	از قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران	۱۳۹۵/۱۲/۱۴	17-18-30-36-42-59-71-59-71-87-89-92-94-95-97-101-105-107-113-115-117-120-141-145-148-151-152-155-159-160-163-164-165-166-167-168-170
۵۶	از قانون هوای پاک	۱۳۹۶/۴/۲۵	24-61
۵۷	از قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور	۱۳۹۶/۱۲/۲۰	138-157



ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحه
۵۸.	از قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور	۱۳۹۷/۱۲/۲۱	16-37-42-43-50-51-66-70-71-92-99-101-104-105-110-122-127-129-135-137-143-147-149-152-156-157-161-163-165-166-168-169-170-172-
۵۹.	از قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی	۱۳۹۸/۳/۲	۱۳۳
<b>آیین‌نامه‌ها</b>			
۱.	از آیین‌نامه مالی شهرداری‌ها	۱۳۴۶/۴/۱۲	۶۳
۲.	از آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیاء اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران	۱۳۵۹/۲/۳۱	۴۰
۳.	از آیین‌نامه اجرایی فصل دوم قانون توزیع عادلانه آب مصوب	۱۳۶۳/۷/۱۸	۱۰۹
<b>تصویب‌نامه‌ها</b>			
۱.	تعرفه صدور دفترچه شناسایی ویژه شکارچیان	۱۳۸۱/۵/۱۶	۵۵
۲.	تصویب‌نامه تعیین نصاب معاملات موضوع ماده (۳) قانون برگزاری مناقصات	۱۳۹۷/۲/۲۵	۷۰
<b>اساسنامه</b>			
۱.	از اساسنامه سازمان بازنشستگی کشوری	۱۳۵۴/۳/۸	۶۷
<b>شورای عالی انقلاب فرهنگی</b>			
۱.	مصوبه دویست و هفتاد و چهارمین جلسه	۱۳۷۰/۱۲/۲۰	۳۵
<b>رأی وحدت‌رویه هیأت عمومی دیوان عالی کشور</b>			
۱	۶۷۵	۱۳۸۴/۲/۱۳	۳۳
<b>رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری</b>			
۱	۱۱۳۹	۱۳۸۶/۱۰/۲	۱۰۰